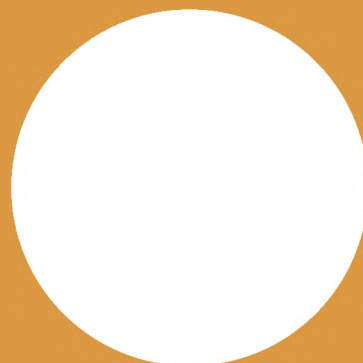

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Δ. Νίνος
Π. Λύτρας
Ι. Τσάκνης

4

-Ιστορικό λεύκωμα για το Χαϊδάρι
-Εκπαιδευτικός ΤΕΙ-Α, εθνική αντιπρόσωπος
για την δράση COST IE601

τα ΤΕΙ δεν είναι οι φτωχοί συγγενείς της εκπαίδευσης

μια συνέντευξη του Προέδρου του ΤΕΙ Αθήνας

Δ. Νίνος*

Σε όλη αυτή τη συζήτηση που γίνεται για την παιδεία αυτή την εποχή, ποιος ο ρόλος των ΤΕΙ;

Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται αναμφισβήτητα από μεγάλες κινητοποιήσεις και πρωτοβουλίες για τα εκπαιδευτικά ζητήματα. Κατά ένα παράδοξο τρόπο όμως, και παρά το γεγονός ότι το οικοδόμημα της ελληνικής παιδείας είναι ενιαίο, τα θέματα που το αφορούν αντιμετωπίζονται αποσπασματικά.

Το νομοσχέδιο για την ανώτατη εκπαίδευση εμφανίζεται αιφνιδιαστικά για να «επιλύσει» προβλήματα που το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα επωάζει ήδη από τα στάδια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η παιδεία θα πρέπει να επανεξετασθεί στο σύνολό της ξεκινώντας από το δημοτικό, διότι φτάνοντας στο Πανεπιστήμιο ή το ΤΕΙ έχεις να αντιμετωπίσεις μια διαμορφωμένη κατάσταση με πολλά τρωτά και σφάλματα.

Στο σημείο αυτό ο ρόλος των Ιδρυμάτων μας μπορεί να είναι καταλυτικός, διότι τα ΤΕΙ ιδρύθηκαν για να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Διεκδικούν

το δικό τους κομμάτι στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης, με τη δική τους δυναμική και με ρόλο διακριτό από αυτόν των Πανεπιστημίων και δεν επιδιώκουν όπως κάποιοι ισχυρίζονται την ισοπεδωτική εξίσωση με τα Πανεπιστήμια χωρίς παράλληλα να διαθέτουν την απαραίτητη υποδομή και τα αναγκαία εφόδια.

Ο ρόλος τους κατά την περίοδο αυτή συνίσταται στο να κατοχυρώσουν τον αμιγή τεχνολογικό τους χαρακτήρα και να εμποδίσουν την εκάστοτε κρατική εξουσία να προωθήσει την παιδεία δυο ταχυτήτων.

Χρειάζεται γενναία χρηματοδότηση, ώστε τα ΤΕΙ να αποκατασταθούν στα μάτια των Ελλήνων, οι οποίοι εξακολουθούν να τα θεωρούν ως δεύτερη επιλογή έπειτα από μια αποτυχημένη απόπειρα εισαγωγής σε κάποιο πανεπιστήμιο.

Ελλάδα; Θεωρείτε δίκαιο ή και απαραίτητο να εξομοιωθούν τα ΤΕΙ με τα ΑΕΙ;

Έχει επικρατήσει η εσφαλμένη άποψη ότι τα ΤΕΙ επιδιώκουν να εξομοιωθούν με τα πανεπιστήμια. Η άποψη μάλιστα αυτή έχει συχνά λειτουργήσει ανασταλτικά σε περιόδους κατά τις οποίες τα Ιδρύματά μας έδιναν μεγάλους αγώνες

Στη Μεγάλη Βρετανία τα Polytechnics γίνανε Πανεπιστήμια, αντίθετα η Γερμανία κρατάει τα Fachhochschule. Ποιο το μέλλον των ΤΕΙ στην

*Καθηγητής, Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

για την κατοχύρωση θεσμικών και οικονομικών τους δικαιωμάτων. Και δεν είναι βέβαια τυχαίο το γεγονός ότι συγκεκριμένοι συντεχνιακοί και πανεπιστημιακοί κύκλοι επιμελημένα την άφηναν να αιωρείται για να παρομοιάσουν τα ΤΕΙ ως το γίγαντα με τα ξύλινα πόδια, το διεκδικητή που εμφανίστηκε από το πουθενά για να απαιτήσει δικά τους κερτημένα δεκαετιών.

Τίποτε από αυτά δεν ισχύει. Τα ΤΕΙ ιδρύθηκαν για να καλύψουν το κενό, την ανυπαρξία της ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης, τη σύνδεσή της με την ελληνική αγορά εργασίας, τη διαρκή προσαρμογή της στις ευρωπαϊκές αλλά και διεθνείς εξελίξεις και προς αυτό το στόχο χαρασσόταν και εξακολουθεί να χαράσσεται η εκάστοτε στρατηγική τους.

Αυτή τη στιγμή πολλά Τμήματα ΤΕΙ λειτουργούν με τρόπο υποδειγματικό ανταποκρινόμενα ακόμη και στα πλέον αυστηρά ευρωπαϊκά πρότυπα, γεγονός που αποδεικνύεται από την ποιότητα των διαπανεπιστημιακών προγραμμάτων συνεργασίας στα οποία αυτά συμμετέχουν με πανεπιστήμια του εξωτερικού. Όταν μάλιστα υπάρχουν πανεπιστημιακά Τμήματα που η ποιότητα της εκπαίδευσης περιορίζεται μόνο στον τίτλο. Η φειτινή άνοδος των βάσεων σε πολλά Τμήματα ΤΕΙ αποτελεί αδιάσειστο τεκμήριο.

Θεωρούμε δίκαιο το να εξομοιωθούμε οικονομικά με τα πανεπιστήμια, από την άποψη ότι επί δεκαετίες βιώνουμε τις συνέπειες τις ελλιπούς χρηματοδότησης σε σχέση με αυτά που ανέκαθεν αποτελούσαν τους ευνοούμενους της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής. Χρειάζεται γενναία χρηματοδότηση ώστε τα ΤΕΙ να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας το ρόλο τους επιτυχώς και να αποκατασταθούν στα μάτια των Ελλήνων που εξακολουθούν να τα θεωρούν ως τη δεύτερη επιλογή μετά από μια αποτυχημένη απόπειρα εισαγωγής σε κάποιο πανεπιστήμιο.

Είναι βέβαιο ότι υπάρχουν Τμήματα ΤΕΙ όπως επίσης και Πανεπιστημιακά Τμήματα που δημιουργήθηκαν χωρίς να έχει προηγηθεί ο

απαραίτητος προγραμματισμός, γεγονός που συνηγορεί είτε υπέρ της κατάργησής τους είτε υπέρ της μετεξέλιξής τους, αφού προηγηθεί σχετική μελέτη όλων των παραμέτρων. Ένα είναι βέβαιο, η διαρκής ίδρυση νέων Τμημάτων μόνο προβλήματα συσσωρεύει. Δεν προσφέρει λύσεις.

Χρειάζεται...

γενναία χρηματοδότηση ώστε τα ΤΕΙ να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας το ρόλο τους επιτυχώς και να αποκατασταθούν στα μάτια των Ελλήνων που εξακολουθούν να τα θεωρούν ως τη δεύτερη επιλογή μετά από μια αποτυχημένη απόπειρα εισαγωγής σε κάποιο πανεπιστήμιο.

Κάποια ΤΕΙ συνεργάζονται με πανεπιστήμια του εξωτερικού και προσφέρουν μεταπτυχιακές σπουδές με αναγνώριση μάλιστα και από το ΔΟΑΤΑΠ. Είναι μια τάση που πιστεύετε θα συνεχιστεί;

Η σύμπραξη Τμημάτων ΤΕΙ με πανεπιστημιακά Τμήματα του εσωτερικού ή του εξωτερικού για τη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων αποτέλεσε για τα πρώτα τη διέξοδο που δεν τους πρόσφερε η ελληνική νομοθεσία, η οποία μερίμνησε τυπικά για την ανωτατοποίησή τους με το Ν.2916/2001, ουσιαστικά όμως αμφισβητεί τουλάχιστον κάποια από αυτά, εφόσον εξακολουθεί να διατηρεί σε εκκρεμότητα το θέμα της κατοχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων πολλών Τμημάτων ΤΕΙ.

Βέβαια το γεγονός ότι υπάρχουν σήμερα Τμήματα ΤΕΙ που έχουν μακροχρόνιες συνεργασίες με διεθνώς αναγνωρισμένου κύρους πανεπιστημιακά Τμήματα του εξωτερικού αποδεικνύει περίτρανα ότι τα ΤΕΙ μπορούν να ανταποκριθούν άψογα στο ρόλο τους διαμορ-

φώνοντας το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο σε συνδυασμό με υψηλού επιπέδου εργαστηριακή άσκηση και αναπτύσσοντας τεχνολογία και καινοτομίες σε σύγχρονα τεχνολογικά πεδία. Ευχής έργον θα ήταν να δοθεί επιτέλους η δυνατότητα στα ΤΕΙ να προχωρήσουν στη δημιουργία αυτόνομων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, κάτι που όπως φαίνεται είναι στις προθέσεις του ΥΠ.Ε.Π.Θ., πάντοτε όμως υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Πόσο εύκολο είναι να διοικήσει κανείς ένα τέτοιο ίδρυμα. Πως ξεπερνιέται η γραφειοκρατία και πως διασφαλίζονται οι αξιολογικές και διαφανείς διαδικασίες;

Το ΤΕΙ Αθήνας είναι τρίτο κατά σειρά μεγέθους ίδρυμα ανωτάτης εκπαίδευσης στη χώρα μας και πρώτο μεταξύ των ΤΕΙ με 600 μόνιμους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, 1.700 έκτακτους εκπαιδευτικούς, 350 διοικητικούς υπαλλήλους και Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό ενώ ο αριθμός των σπουδαστών του ανέρχεται σε 35.000 περίπου. Από μόνοι τους οι αριθμοί δίνουν μια πρώτη εικόνα των τεράστιων προβλημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει η Διοίκηση ενός τόσο μεγάλου Ιδρύματος.

Προσωπικά θεωρώ ότι οι πολύπλοκες διαδικασίες λειτουργούν κυρίως ανασταλτικά, διότι στερούν από την αγωνιστικότητα και το όραμα της δημιουργίας, που διακατέχει όλους εμάς που ασκούμε διοίκηση συνειδητά. Για το λόγο αυτό δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες παρεμβαίνω προσωπικά τόσο σε επίπεδο ΤΕΙ όσο και προς τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, ώστε να απλοποιησω ή και να παρακάμψω γραφειοκρατικές διαδικασίες που κατατρώνουν τον πολύτιμο και δυστυχώς λιγοστό χρόνο μας.

Εντούτοις, οφείλω να ομολογήσω, ότι υπήρξαν περιπτώσεις στο παρελθόν που η γραφειοκρατία λειτουργήσε προληπτικά, διότι αποθάρρυνε τη

λήψη πρωτοβουλιών που θα είχαν επιζήμιες συνέπειες για το μέλλον του Ιδρύματος. Βέβαια αυτό δε δικαιώνει την τυφλή μας προσήλωση σε τυπικές διαδικασίες που άλλωστε δεν εγγυώνται πάντοτε την αξιοκρατία και τη διαφάνεια. Η ερμηνεία ενός νόμου δεν εμπεριέχει πάντοτε αντικειμενικότητα.

Κατά πόσο η κεντρική κρατική εξουσία στραγγαλίζει την αυτονομία των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ στην χώρα;

Αν και το ρήμα «στραγγαλίζει» ακούγεται βαρύ και προκαλεί ιδιαίτερα αρνητικά συναισθήματα, εντούτοις δεν απέχει και πολύ από την πραγματικότητα. Η εκάστοτε κρατική εξουσία διαμορφώνει το δικό της τοπίο μέσα στο οποίο καλούνται να λειτουργήσουν τα ΤΕΙ και δυστυχώς για εμάς το τοπίο αυτό είναι πάντοτε θολό.

Οι διαρκείς τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας σε συνδυασμό με την παραδοσιακή πλέον υποχρηματοδότηση των Ιδρυμάτων μας όχι μόνον δεν επιλύουν τα υφιστάμενα αλλά προκαλούν πλήθος νέων προβλημάτων, όχι μόνον δεν απλοποιούν τις ήδη πολύπλοκες διαδικασίες, αλλά τις «εμπλουτίζουν» με νέες

Η κεντρική κρατική εξουσία στραγγαλίζει Πανεπιστήμια και ΤΕΙ

παραμέτρους και κριτήρια αξιολόγησης.

Τα διάφορα αιτήματά μας δικαιώνονται από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. για να σκοντάψουν κατά την υλοποίησή τους στο Υπουργείο Οικονομικών και τούμπάλιν.

Η οικονομική μας εξάρτηση από τα κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού, χωρίς τα οποία θα ήταν αδύνατη η κάλυψη του συνόλου των πάγιων και διαρκών μας αναγκών, αποτελεί μόνιμο μοχλό πίεσης της εκάστοτε κυβέρνησης και τροχοπέδη σε κάθε πρωτοβουλία αυτονομίης μας.

Όσοι μάλιστα περιορισμοί δεν προβλέπονται από την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική, περιλαμβάνονται στο δημόσιο λογιστικό που

φροντίζει να συντηρεί το αυστηρά γραφειοκρατικό μας σύστημα, όπου κάθε απόκλιση από την πεπατημένη, σε ό,τι και εάν αυτή στοχεύει, είναι καταδικασμένη σε αποτυχία.

Στο σημείο αυτό θέλω να επισημάνω ότι η κρατική εξουσία δεν θα ήταν τόσο αποτελεσματική στο ρόλο της αυτό, εάν και τα ίδια τα ΤΕΙ δεν το επέτρεπαν, ιδιαίτερα σε κάποιες περιπτώσεις όπου επικρατούν τα ίδια οφέλη του γενικού.

Αναδημοσίευση από την Εφημερίδα τα "ΝΕΑ",
Δευτέρα 18 Δεκεμβρίου 2006
Η συνέντευξη δόθηκε στον Φαίδωνα Γ. Α. Κυδωνιάτη.

ΔΗΜΟΣ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ

Ιστορικό Λεύκωμα για το Χαϊδάρει

Λίγο πριν το τέλος του 2006 ο δήμος Χαϊδαρίου παρουσίασε το πολυτελές λεύκωμα με τίτλο Χαϊδάρει. Συνάντηση με την ιστορία, το οποίο επιμελήθηκε ο αν. καθηγητής και προϊστάμενος του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ιδρύματός μας δρ. Πύργος Παννακόπουλος. Το έργο αναφέρεται στην ιστορία της πόλης περιγράφοντας -με λέξεις και εικόνες- τέσσερα χαρακτηριστικά σημεία της. Την Ιερά οδό, τη μονή Δαφνίου, το Παλατάκι και το στρατόπεδο Χαϊδαρίου. Παράλληλα αναφέρεται στα σημαντικά ιστορικά γεγονότα που έχουν συνδεθεί με τους χώρους αυτούς.

Όπως αναφέρει ο κ. Παννακόπουλος στο εισαγωγικό του σημείωμα « το λεύκωμα στα τέσσερα κεφάλαια του παρουσιάζει τέσσερις στιγμές στο χρόνο, τέσσερις ιστορικές περιόδους, τέσσερις χώρους που καθορίζουν την ιστορική διαδρομή του Χαϊδαρίου.

Στο τέλος εκάστου κεφαλαίου έχουν προστεθεί, με ευθύνη του Δήμου, κείμενα που συνδέουν το χτες με το σήμερα. Εκεί μπορεί ο αναγνώστης να δει τις προσπάθειες του Δήμου Χαϊδαρίου να διασώσει και να προβάλλει την ιστορία του• να διαμορφώσει, να συντηρήσει και να αναδείξει χώρους και μνημεία που ανήκουν στους δημότες του αλλά και σε όλους τους Έλληνες.

Το βιβλίο, λιτό, ακριβές και εύστοχο αποκαλύπτει εξαρχής το στόχο του: να φωτίσει το σημαντικό, το ξεχωριστό, το σπουδαίο- να παρουσιάσει το παρελθόν του Χαϊδαρίου, συμβάλλοντας έτσι και στη διαμόρφωση μιας ορθολογικής άποψης για τη διαχείριση του παρελθόντος αυτού».

4

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΟΜΙΛΙΕΣ

η ανώτατη τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα

κι όμως υπάρχει λύση!

συνέντευξη του Περικλή Λύτρα, στην
ηλεκτρονική εφημερίδα TravelDailyNews

Π. Λύτρας*

Επειδή εδώ και έξι μήνες υπάρχει μια πολύ μεγάλη κινητικότητα σε ότι αφορά τις δημοσιεύσεις, τις αρθρογραφίες και τις συνεντεύξεις πολλών και διαφόρων παραγόντων της τουριστικής εκπαίδευσης αλλά και άλλων που δεν είναι παράγοντες της τουριστικής εκπαίδευσης, θα θέλαμε να μας πείτε ποιες είναι οι επισημάνσεις σας σε αυτό το θέμα.

Ναι, όντως ο αναγνώστης της εφημερίδας σας, της έγκυρης καθημερινής ηλεκτρονικής τουριστικής σας εφημερίδας, αλλά και συνολικά των τουριστικών εντύπων, εδώ και έξι μήνες βλέπει πολλές και διαφορετικές απόψεις και συνεντεύξεις που αφορούν και την τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα. Άλλες από αυτές προέρχονται από άτομα, τα οποία βρίσκονται μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα και άλλες οι οποίες αφορούν τους εκπροσώπους της αγοράς. Στη διάρκεια αυτού του εξαμήνου ακούστηκαν πολλές και διαφορετικές απόψεις χωρίς στην πραγματικότητα αυτές, να είναι κατ' ανάγκη αντικρουόμενες. Ίσως γιατί στη συντριπτική τους πλειοψηφία προέρχονται από συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς χώρους εκφράζοντας μάλιστα την κρατούσα σήμερα βρετανική εκπαιδευτική λογική και συγκεκριμένα αυτή κάποιων αγγλικών πανεπιστημίων.

Τι ισχύει στην Ελλάδα σήμερα;

Θέλω να σας τονίσω κάτι, το οποίο όντως όπως έχει περιγραφεί, είναι ελληνική πρωτοτυπία. Στην ανώτατη ελληνική τουριστική εκπαίδευση υπάρχει ένα καθεστώς σύμφωνα με το οποίο την προπτυχιακή εκπαίδευση την έχουν αναλάβει αμιγώς και εξ' ολοκλήρου τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα οποία αυτή τη στιγμή είναι **οκτώ**. Ενώ τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση την έχουν αναλάβει τα πανεπιστήμια, τα οποία αυτή τη στιγμή είναι **πέντε** συνολικά στο χώρο.

Ποια είναι η σημερινή πραγματικότητα;

Υπάρχει μία έντονη προσπάθεια που αναπτύσσεται από τα πανεπιστήμια και μάλιστα από δύο συγκεκριμένα πανεπιστήμια (από το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου και από το Πανεπιστήμιο της Πάτρας) τα οποία επιχειρούν, να δημιουργήσουν προπτυχιακά τμήματα σπουδών που θα στηρίζουν στη συνέχεια τα μεταπτυχιακά τμήματα, τα οποία και διαθέτει ήδη το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου και προετοιμάζει το Πανεπιστήμιο της Πάτρας.

Απορώ μάλιστα, διότι κατά τη γνώμη μου, είναι απορίας άξιο, πως ένα πανεπιστήμιο σαν αυτό του Αιγαίου, το οποίο διαθέτει μάλιστα ένα διατημηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών με τίτλο «Σχεδιασμός, Διοίκηση και

*Καθηγητής στο τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων

Πολιτική του Τουρισμού» επιθυμεί να έχει ακόμα ένα προπτυχιακό τμήμα. Το αναφέρω αυτό διότι το προπτυχιακό τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, είναι ένα τμήμα με κατεύθυνση τον Τουρισμό. Το κυριότερο απ' όλα είναι ότι το τμήμα αυτό του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχει καταθέσει επίσημη «πρόταση - μελέτη» στο Υπουργείο Παιδείας για τη δημιουργία πανεπιστημιακού τμήματος Τουρισμού στη Χίο. Αναρωτιέται δε κανείς τι ακριβώς θα παράγει αυτό το τμήμα, εάν και εφόσον το Υπουργείο Παιδείας ενδώσει στις προαναφερθείσες πιέσεις και το δημιουργήσει. Το Υπουργείο Παιδείας κάνει αυτό που κάνει σε όλες τις ειδικότητες: «κάθε πόλη και ένα πανεπιστήμιο, κάθε χωριό και ένα ΤΕΙ» Δυστυχώς στην προκειμένη περίπτωση, όμως, έχουμε οχτώ τμήματα ΤΕΙ, πέντε μεταπτυχιακά, και ο χώρος δεν αντέχει άλλους τέτοιους πειραματισμούς. Και δεν τους αντέχει γιατί τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ΤΕΙ είναι πάρα πολύ συγκεκριμένα και κατοχυρωμένα, ενώ τα επαγγελματικά δικαιώματα τέτοιων τμημάτων θα έχουν μία ασάφεια και μάλλον από τις δηλώσεις των ενδιαφερομένων θα κατευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά στο δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα της οικονομίας και στο δεύτερο και τρίτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμους και Νομαρχίες).

Τι συμβαίνει συγκεκριμένα με αυτά τα επαγγελματικά δικαιώματα;

Εκείνο το οποίο γνωρίζουν όλοι οι παροικούντες στην τουριστική Ιερουσαλήμ είναι, ότι τα άτομα τα οποία βγαίνουν με μεταπτυχιακό τίτλο από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ήδη σήμερα δυσκολεύονται σε πολύ μεγάλο βαθμό να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Δυσκολεύονται δε, διότι δεν έχουν εκείνα τα χαρακτηριστικά τα οποία ζητάει ο οποιοσδήποτε επιχειρηματίας στο χώρο. Πριν από λίγες μέρες βγήκε και η πρώτη απόφοιτος, η πρώτη Διδάκτωρ προερχόμενη από ΤΕΙ, από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Τα ίδια προβλήματα θα αντιμετωπίζουν τα επόμενα χρόνια και οι προπτυχιακοί φοιτητές-απόφοιτοι και οι μεταπτυχιακοί και οι διδάκτορες. Κανένα πανεπιστήμιο, κανένα ΤΕΙ δεν δημιουργείται για να ακολουθεί κατά πόδας την αγορά εργασίας. Δεν είναι αυτός ο προορισμός τους. Προορισμός τους είναι να προσπαθεί να αφουγκραστεί τις ανάγκες της αγοράς, ούτως ώστε να δίνει σ' αυτούς που παράγει και τους κάνει επιστήμονες και όχι απλούς τεχνικούς, τα εφόδια εκείνα με τα οποία θα μπορέσουν αύριο να διοικήσουν αυτές τις επιχειρήσεις. Επομένως, το να θέλει οποιοσδήποτε, να προσαρμόσει την αγορά εργασίας στα πανεπιστημιακά προγράμματα είναι μεγάλο λάθος.

Γνωρίζετε ότι η Υπουργός Τουριστικής Ανάπτυξης Φάνη Πάλλη - Πετραλιά αναφέρθηκε, στις αρχές Οκτωβρίου, στο θέμα ίδρυσης πανεπιστημιακού τμήματος Τουρισμού, σε συνάντησή της με την Υπουργό Παιδείας Μαριέττα Γιαννάκου και είχε δηλώσει ότι θεωρεί το πανεπιστήμιο απαραίτητο;

Ναι, το γνωρίζω, και θεωρώ ότι θα πρέπει να προστατευτεί πλέον η Υπουργός Τουριστικής Ανάπτυξης, Φάνη Πάλλη - Πετραλιά από τέτοιου είδους προτάσεις και θα πρέπει οι σύμβουλοί της να ρωτήσουν πρώτα τι συμβαίνει διεθνώς, να διερευνήσουν στη συνέχεια τι γίνεται στις σχολές

εκείνες και σε εκείνα τα ιδρύματα, τα οποία έχει υπό την εποπτεία του, ξεχωριστά το υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης.

Σε κάθε περίπτωση, αυτό είναι θέμα που αφορά το Υπουργείο Παιδείας και την Υπουργό του. Δε μπορεί να φτιαχτεί πανεπιστήμιο από το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης. Μόνο το Υπουργείο Παιδείας μπορεί να το κάνει αυτό, και κατά συνέπεια θα πρέπει οι σύμβουλοί της κ. Φ. Πετραλιά, να της παρουσιάσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα της τουριστικής εκπαίδευσης.

Πάμε στα μεταπτυχιακά. Και τα μεταπτυχιακά έγιναν πολλά. Τι γίνεται ακριβώς με τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών;

Τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών έχουν ως εξής: Υπάρχει το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το οποίο είναι γνωστό, υπάρχει το Πανεπιστήμιο Πειραιώς που εδώ και χρόνια, έχει το μεταπτυχιακό του πρόγραμμα στραμμένο στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων, υπάρχει το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών, στο οποίο λειτουργεί κατεύθυνση Τουρισμού και το οποίο διαθέτει εργαστήρια ερευνών και δορυφόρους λογαριασμών Τουρισμού. Επίσης, υπάρχει το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών που προσφέρει αρκετά χρόνια ήδη μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Υπηρεσιών και έχει κατεύθυνση "Τουρισμό" (και στο οποίο έχω την τιμή να διδάσκω) και υπάρχει

βέβαια και το τελευταίο, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο που επίσης προσφέρει μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων.

Τρεις επισημάνσεις:

1. Όλα τα μεταπτυχιακά, πλην του Πανεπιστημίου Αιγαίου, κατευθύνονται προς ένα μόνο τομέα: στη Διοίκηση και την πολιτική του Τουρισμού, πράγμα το οποίο ασφαλώς και δεν είναι το καλύτερο για αυτούς που σπουδάζουν τον Τουρισμό σήμερα, μια και η παραγωγή τους είναι τόσο μεγάλη, οπότε αυτοί οι άνθρωποι κάποια στιγμή μπαίνουν μαζί στην αγορά εργασίας με ό,τι αυτό συνεπάγεται.
2. Ήδη αυτή τη στιγμή, τα πανεπιστήμια με τις προτάσεις που κάνουν προσπαθούν να δημιουργήσουν και νέα προπτυχιακά τμήματα σπουδών.
3. Τα ΤΕΙ επίσης επιχειρούν αυτή τη στιγμή να δημιουργήσουν μεταπτυχιακά τμήματα σπουδών, άλλοτε με συμπράξεις, (το ΤΕΙ της Αθήνας είναι προ των πυλών να φτιάξει με σύμπραξη μεταπτυχιακό τμήμα), ενώ σε λίγο καιρό η υπουργός Παιδείας θα δίνει μετά από αξιολόγηση στα ΤΕΙ τη δυνατότητα να κάνουν και αυτόνομα μεταπτυχιακά. Όπως καταλαβαίνετε, είναι πάρα πολλοί αυτοί που εισέρχονται κάθε χρόνο και πάρα πολλοί αυτοί που αποφοιτούν. Σε λίγο θα έχουμε έναν υπερπληθωρισμό πτυχιούχων με μεταπτυχιακές σπουδές, οι οποίοι

όμως θα αναζητούν εναγωνίως θέσεις εργασίας, και το κυριότερο είναι ότι κανείς δε θα μπορέσει να κατηγορήσει τα ΤΕΙ γι' αυτό, γιατί αυτοί οι άνθρωποι αποφοίτησαν από τα πανεπιστήμια.

Πρέπει να τονίσουμε ακόμα πως έχει ήδη γίνει γνωστό ότι πρόκειται να δημιουργηθεί ένα ακόμα μεταπτυχιακό αγγλόφωνο τμήμα, στη Θεσσαλονίκη και ακόμα ένα μεταπτυχιακό με ξενόγλωσσο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα επίσης στην αγγλική γλώσσα. Δηλαδή οδεύουμε για επτά πανεπιστημιακά μεταπτυχιακά και οκτώ προπτυχιακά τμήματα στα πανεπιστήμια και ένα προπτυχιακό έμμεσο στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, από κει και πέρα καταλαβαίνει κανείς ότι σίγουρα κάτι δεν πάει καλά!

Συμπερασματικά, με όλα αυτά που καταλήγουμε;

Επειδή δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει καμιά αντιπαλότητα ανάμεσα σε πανεπιστήμια και σε ΤΕΙ, επειδή η πολιτεία έχει κάνει πάρα πολλά λάθη φτιάχνοντας αυτό το σύστημα με προπτυχιακά στα ΤΕΙ μόνο και μεταπτυχιακά στα Πανεπιστήμια, ήρθε η ώρα να φτάσουμε σε μια ρεαλιστική λύση. Η ρεαλιστική λύση είναι όλα αυτά, να ενοποιηθούν, να έχουν ένα σύστημα, στο οποίο Πανεπιστήμια και ΤΕΙ θα είναι το ίδιο, θα κάνουν ακριβώς την ίδια δουλειά, θα παρέχουν έτσι κι αλλιώς τις ίδιες γνώσεις. Σε λίγο θα μπορούν - να παρέχουν και αυτόνομα - μεταπτυχιακά τα ΤΕΙ και επομένως και διδακτορικά. **Κατά συνέπεια**

θα πρέπει να κάτσουν σε ένα τραπέζι όλοι οι άνθρωποι των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ και να βρουνε μία λύση ενοποίησης αυτών των προγραμμάτων και αυτών των δεδομένων.

Βεβαίως όχι στη λογική του να μπαίνουν, όπως έμπαιναν μέχρι πέρσι κάποιοι με βαθμό τρία, τέσσερα ή πέντε, αλλά με πραγματικές συνθήκες για να βγαίνουν και στην αγορά εργασίας με πραγματικές συνθήκες, γιατί αυτό δεν ισχύει μόνο για τον τουρισμό, ισχύει για πάρα πολλά διαφορετικά αντικείμενα.

Τοποθέτηση εκπαιδευτικού στη θέση εθνικής αντιπροσώπου για την δράση COST IE601.

Η επ. καθηγήτρια Α. Πούρνου από το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης έχει οριστεί εθνική αντιπρόσωπος από το Υπουργείο Ανάπτυξης για την δράση COST IE601 με τίτλο «Wood Science for Conservation of Cultural Heritage» που αφορά στην έρευνα που διεξάγεται στην Ευρώπη για θέματα συντήρησης και αποκατάστασης ιστορικών και αρχαιολογικών ξύλινων τεχνουργημάτων και μνημείων της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η κ. Α. Πούρνου μέσω αυτής της θέσης συντονίζει Έλληνες ερευνητές που έχουν επιδείξει σημαντική δραστηριότητα στο αντικείμενο και προέρχονται από φορείς όπως το Υπουργείο Πολιτισμού, ΑΠΘ, ΤΕΙ Λάρισας, ΕΜΠ, Εθνική Πινακοθήκη κ.α.. Η τοποθέτηση στη θέση αυτή αποδεικνύει την διεθνή αναγνώριση του ερευνητικού έργου που γίνεται στο Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας.

εξελικτική πορεία των ΤΕΙ, από την ίδρυσή τους έως σήμερα

I. Τσάκνης*

ομιλία του καθηγητή I. Τσάκνη
στη Διάρκη Επιτροπή Μορφωτικών
Υποθέσεων της Βουλής

Στη Διάρκη Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, υπό την προεδρία του κ. Αναστασίου Σπηλιόπουλου, πραγματοποιήθηκε ακρόαση του Ιωάννη Τσάκνη, καθηγητή του ΤΕΙ-Α και Προέδρου της Ο.Σ.Ε.Π. - ΤΕΙ.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν μεταξύ άλλων ο κ. Σπυρίδωνας Ταλιαδούρος, Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Στην ομιλία του ο κ. I. Τσάκνης προέβη σε λεπτομερή περιγραφή της εξελικτικής πορείας των ΤΕΙ, από την ίδρυσή τους έως σήμερα, με ταυτόχρονη αναφορά στη σχετική νομοθεσία και στο πως αυτή επηρέασε το ρόλο και τη γενικότερη λειτουργία τους, τοποθετήθηκε κριτικά επί όλων των επίκαιρων θεμάτων και απάντησε σε ερωτήματα που του ετέθησαν.

Τα κυριότερα σημεία της παρουσίασης του κ. Τσάκνη έχουν ως ακολούθως:

«...Το 2001 ο ν. 2916/2001 έδωσε στα ΤΕΙ τα χαρακτηριστικά της ανώτατης εκπαίδευσης. Θεωρούμε αυτό το νόμο σταθμό για την περαιτέρω ανάπτυξη των ιδρυμάτων. Βέβαια, αυτός ο νόμος δεν έδινε όλα τα απαραίτητα χαρακτηριστικά, που απαιτούσε η ανώτατη εκπαίδευση, π.χ. δεν επέτρεπε την πραγματοποίηση αυτοδύναμων μεταπτυχιακών σπουδών,

αλλά με σύμπραξη των πανεπιστημίων του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Ο Ν. 2916 έβαλε τα προσόντα εκπαιδευτικού προσωπικού πάρα πολύ υψηλά, σε μερικές περιπτώσεις, μάλιστα, θα μπορούσα να πω ότι είναι υψηλότερα και από τα πανεπιστήμια. Δηλαδή, πέρα από τα τυπικά ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά, απαιτείται για ένα καθηγητή και θετής εμπειρία στη βιομηχανία.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά το εκπαιδευτικό προσωπικό, η σχέση αυτή τη στιγμή είναι γύρω στις 2.500 με 2.700 μόνιμες θέσεις. Θα έπρεπε να έχουμε, αν όχι 9.700 θέσεις, που έχουν τα πανεπιστήμια, τουλάχιστον 8.000 θέσεις. Από το 2001, γνωρίζω ότι δόθηκαν γύρω στις 500 θέσεις, οι οποίες, όμως, στη διαδικασία της υλοποίησης δεν ολοκληρώθηκαν και τώρα δόθηκαν 800 και προκηρύχθηκαν 600 θέσεις.

Η χρηματοδότηση αυτών των ιδρυμάτων δεν ήταν ποτέ επαρκής. Το ΤΕΙ ήταν ο φτωχός συγγενής των πανεπιστημίων. Η σχέση κάποια στιγμή ήταν 9 προς 1 και τελευταία έχει φτάσει 3,5 προς 1. Ενώ, τα ΤΕΙ έχουν τον ίδιο αριθμό φοιτητών με τα πανεπιστήμια (170.000 φοιτητές), τα ΤΕΙ έχουν μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό περίπου 2.500, για τον ίδιο αριθμό φοιτητών τα πανεπιστήμια έχουν 9.700.

*Καθηγητής, Διευθυντής της ΣΤΕΤΡΟΔ

Η τελευταία χρηματοδότηση, μέχρι το 2004, ήταν γύρω στα 105 εκατομμύρια (90 εκατομμύρια συν μία έκτακτη 15 εκατομμυρίων). Πέρυσι ήταν 135 εκατομμύρια. Τα χρήματα είναι λίγα, γιατί για τον ίδιο αριθμό φοιτητών τα πανεπιστήμια έχουν χρηματοδότηση 218 εκατομμυρίων. Εδώ συμβαίνει το εξής. Τα ΤΕΙ παίρνουν 135 εκατομμύρια και με αυτά καλύπτουν το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό και τα συγγράμματα. Αυτά είναι γύρω στα 60%. Επομένως, τα χρήματα, που μένουν για τα ΤΕΙ είναι περίπου 50 εκατομμύρια. Τα πανεπιστήμια παίρνουν 218 εκατομμύρια, έχουν άλλο κωδικό, που καλύπτει τα συγγράμματα-βιβλία και άλλον, που καλύπτει τους έκτακτους (θέσεις 407). Επομένως, η σχέση είναι 1 προς 4,5, περίπου. Σαφώς έχει γίνει μία αύξηση. Παρόλα αυτά, η αύξηση αυτή, σε πραγματικά νούμερα, εάν αφαιρέσουμε το έκτακτο προσωπικό και τα συγγράμματα, είναι ακόμη μικρή. Τα τμήματα, τα οποία δεν έχουν χρηματοδότηση, δεν μπορούν να έχουν υποδομές και σύγχρονα εργαστήρια. Επομένως και η εκπαίδευση θα είναι ελλιπής και θα έχουμε έναν εξοπλισμό του '80 ή του '70. Πιστεύω ότι η χρηματοδότηση πρέπει να διπλασιαστεί στα ΤΕΙ και όχι απλώς να είναι ίδια με εκείνη των πανεπιστημίων.

Τα τελευταία χρόνια, εκμεταλλευόμενοι τα προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ, δημιουργήθηκαν, ειδικά στην περιφέρεια, τμήματα με συγγενή αντικείμενα σε πολλές πόλεις, χωρίς να υπάρχει κεντρικός σχεδιασμός. Νομίζω ότι όλα τα κόμματα και όλοι οι Βουλευτές της περιφέρειας συνέβαλαν στο να δημιουργηθούν αυτά τα τμήματα -και καλώς δημιουργήθηκαν- αλλά, θα έπρεπε να υπάρχει ένας κεντρικός σχεδιασμός, για να δούμε τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της κάθε περιφέ-

ρειας. Τέτοια κριτήρια δεν θεσπίστηκαν, με αποτέλεσμα σήμερα να έχουμε πολλά περιφερειακά τμήματα, τα οποία δεν έχουν φοιτητές και υπάρχει μεγάλο πρόβλημα και αναστάτωση τόσο στις τοπικές κοινωνίες όσο και στο εκπαιδευτικό προσωπικό.

Αναφορικά με την εφαρμογή της βάσης του 10, η Ο.Σ.Ε.Π. - ΤΕΙ πρότεινε να γίνει σταδιακή εφαρμογή του μέτρου, τουλάχιστον να ανασταλεί για φέτος. Η πρόταση αυτή δεν καταργούσε το νόμο για τη βάση του 10, δεν είχε επιπλέον κόστος γιατί υπήρχαν οι προβλε-

πόμενες δαπάνες για το εκπαιδευτικό προσωπικό. Βέβαια, το Υπουργείο Παιδείας δεν έκανε δεκτή αυτή την πρόταση.

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού που δημιούργησε το Υπουργείο Παιδείας δίνει τη δυνατότητα για πιθανές μετεξιλέξεις, μετονομασίες ή ακόμη και τη δημιουργία νέων τμημάτων, ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της βάσης του 10. Σ' αυτήν την Επιτροπή συμμετέχουν και τρεις εκπρόσωποι της ΟΣΕΠ.

Επίσης, ζητήσαμε να γίνει και μια αντίστοιχη Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού στα πανεπι-

στήμια. Πρέπει να σας πω ότι δεν έγινε «πανεπιστημιοποίηση των ΤΕΙ» αλλά «τεϊοποίηση των Πανεπιστημίων». Θα σας πω μόνο ότι ευέλικτες ειδικότητες των ΤΕΙ αντιγράφηκαν από τα πανεπιστήμια και αυτό συνέβαλε, ως ένα βαθμό, στο να μην έχουν και τα ΤΕΙ εισακτέους.

Από το 1974 για παράδειγμα, ιδρύθηκε και λειτουργεί στο ΤΕΙ Αθήνας Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων. Στη συνέχεια το 1989, δημιουργήθηκε στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο «Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων». Το ίδιο έγινε και για το Τμήμα Γραφικών Τεχνών για το ΤΕΙ-Α. Δηλαδή, οι

εγκυςτικές ειδικότητες που τις ζητούσε η αγορά εργασίας αντιγράφηκαν από τα πανεπιστήμια. Φέτος, με την καθιέρωση της βάσης 10, πολλά τμήματα των ΤΕΙ είχαν υψηλότερη βάση από πολλά πανεπιστημιακά τμήματα. Για παράδειγμα, θα σας αναφέρω το Τμήμα Διακοσμητικής του ΤΕΙ Αθήνας είχε υψηλότερη βάση από το Πολυτεχνείο Θράκης. Αυτό σημαίνει ότι η ελληνική κοινωνία τα τμήματα, τα οποία είχαν εξασφαλίσει επαγγελματικά δικαιώματα και είχαν απορρόφηση από την αγορά εργασίας, τα αποδέχθηκε.

Πρέπει να κρατήσουμε τα τεχνολογικά μας χαρακτηριστικά. Πρέπει τα ΤΕΙ να πάρουν αυτά τα χαρακτηριστικά τα οποία τους αρμόζουν, γιατί εκπαιδεύουν το 50% των ελληνοπαίδων.

Επίσης, επιβάλλεται να λυθεί το πρόβλημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων μας. Μετά την κατάργηση του Π.Δ.318/94 από το Σ.τ.Ε. και ενώ τα δύο πρώτα χρόνια, μετά την «ανωτατοποίηση», είχαμε μια κάθετη άνοδο των βάσεων στα ΤΕΙ και μάλιστα σε ποσοστό 25%, μετά το πρόβλημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων που προέκυψε, είχαμε πάλι φθίνουσα πορεία.

Σχετικά με το προσχέδιο πρότασης του Υπουργείου, πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρχει ενιαίο θεσμικό πλαίσιο για την ανώτατη εκπαίδευση. Ο νόμος 2916 είναι σαφής και λέει «ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ».

“...ζητάμε ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο, αλλά δε θέλουμε να χάσουμε την αυτοτέλειά μας ως ΤΕΙ. Πρέπει να κρατήσουμε τα τεχνολογικά μας χαρακτηριστικά”

Δεν έχουμε μελετήσει επιμέρους το νομοσχέδιο και δεν έχουμε επιμέρους προτάσεις. Πιστεύουμε ότι στο άρθρο 1 που αναφέρει: «Ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από τα Α.Ε.Ι.» πρέπει να συμπληρωθεί και το εξής: «του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα του άρθρου 2 του παρόντος νόμου». Επίσης, πρέπει να προστεθεί και μια τρίτη παράγραφος, η οποία να λέει ότι: «επιπλέον τα ιδρύματα του τεχνολογικού τομέα δίνουν έμφαση στην εκπαίδευση στελεχών εφαρμογών υψηλής ποιοτικής στάθμης».

Εμείς ζητάμε ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο, αλλά δε θέλουμε να χάσουμε την αυτοτέλειά μας ως ΤΕΙ. Πρέπει να κρατήσουμε τα τεχνολογικά μας χαρακτηριστικά. Πρέπει, λοιπόν, τα ΤΕΙ να πάρουν αυτά τα χαρακτηριστικά τα οποία τους αρμόζουν, γιατί εκπαιδεύουν το 50% των ελληνοπαίδων.

Τα κεντρικά ΤΕΙ αντιμετωπίζουν επιπλέον το πρόβλημα των μετεγγραφών. Στο ΤΕΙ Πειραιά, για παράδειγμα, πριν δύο χρόνια είχαν εισαχθεί 1.758 φοιτητές και ήρθαν 1.830 από μετεγγραφές. Από μετεγγραφές είναι όσοι φοιτητές προέρχονται από τρίτεκνες οικογένειες. Αυτό έχει ως συνέπεια να αδυνατίζει το περιφερειακό ΤΕΙ και το κεντρικό να μην έχει υποδομές και προσωπικό. Η πρόταση και των διοικήσεων των Ιδρυμάτων είναι να καταργηθούν οι μετεγγραφές. Ο τελευταίος νόμος, που μιλά για την κατάργηση των μετεγγραφών, στην ουσία, τις μεγιστοποιεί. Πρέπει να δοθούν κίνητρα στους φοιτητές, που προέρχονται από τρίτεκνες οικογένειες (φοιτητικές εστίες, διατροφή), ώστε αυτοί να μένουν στην περιφέρεια. Έτσι, θα αποφευχθούν τα προαναφερθέντα προβλήματα. Αυτό αποτελεί μία άλλη παράμετρο, η οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστεί σε ένα μελλοντικό νομοσχέδιο.»

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2006